

הוספות

ושטף את הכד. שאל שוב באם כבר הגיע הזמן, כשענו בחיוב שטף שוב את הכוס ב' פעמים ומילא את הכד ע"י הכוס ג' פעמים. לבסוף אמר "ישר כח" וחזר לחדרו.

יום ב' ה' ניסן: היום הכניסו לכ"ק אדמו"ר שליט"א את דגם ביהמ"ק שנבנה ע"י שני תלמידים בני 12 מתלמוד-תורה חב"ד בנחלת הר חב"ד. כ"ק אדמו"ר שליט"א הואיל לענות:

"נת' ות"ת ודבר בעתו - בתחילת חודש הגאולה דכימי צאתך מארמ"צ אראנו נפלאות, אזכיר עה"צ".

והוסיף בכתי"ק:

"דגם ביהמ"ק עשה רושם חזק וכו'. מהתיקונים שצ"ל: השערים (מקומם כו') המעלות שכחצי עיגול. תיקון כללי - שיוכלו להסיר חלק העליון דההיכל (וקדה"ק) ולראות הכלים שבתוכו".

אחרי תפלת מנחה ברך את הגב' י. לזין בנסיעה טובה ובחג הפסח כשר ושמח.

אחר הצהריים לא נסע לביתו.

אחרי תפלת ערבית נכנס ד"ר וויס לכ"ק אדמו"ר שליט"א למשך שעה (הוא הגיע להתונת קרינסקי-פרידמן, וניצל את ההזדמנות לביקור אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א).

בשעה 9:30 נסע לביתו.

יום ג' ו' ניסן: בסיום תפילת מנחה הניח כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בסידור אצל ברכת הפרשת חלה. אחרי תפלת מנחה עמדה ליד גן-ערן התחתון קבוצה של ילדים שבאו לראות את אפיית המצות. כ"ק אדמו"ר שליט"א ברך אותם בחג הפסח כשר ושמח. אח"כ ברך את הרב מלוב בנסיעה טובה ובחג הפסח כשר ושמח.

בשעה 3:45 כרבע שעה אחרי תפלת מנחה, נכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א (ללא הסידור) לספרייתו שבו מונחים המצות שנאפו על מנת לשלוח למקומות רחוקים.

לאוהל. חזר בשעה 6:50. אחרי תפלת ערבית קרא לרב חודקוב.

יום ה' ר"ח ניסן: על דו"ח הפעולות בימים אלו הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לענות:

"נת' ות"ת. ודבר בעתו - בתחילת חודש הגאולה דכימי צאתך מארמ"צ אראנו נפלאות, אזכיר עה"צ".

אחרי תפלת ערבית נכנס הרב בנימין גורדוצקי אל כ"ק אדמו"ר שליט"א ושהה כשעה.

בחדרו הק' דולק נר יארצייט (זכוכית) - יום ההילולא דכ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע, ב' ניסן.

יום ו' ב' ניסן: הגיע מביתו בשעה 9:30 (שלא כרגיל). בשעה 9:50 נסע למקוה ובשעה 10:05 חזר לאוהל. חזר בשעה 6:05 (כתשע דקות אחר זמן הדלקת נרות)

לפני שב"ק אדמו"ר שליט"א נכנס לתפלת קבלת שבת סגר ברו שזולו ממנו ממים.

הלך לביתו בשעה 8:45.

שבת פ"ו ויקרא, ג' ניסן: בעת תפלת שחרית עיין בהערות התמימים ואנ"ש דמוריסטון.

יום א' ד' ניסן: אחרי תפלת מנחה ברך נוסעים בנסיעה טובה ובחג הפסח כשר ושמח.

בשעה 6:15 יצא כ"ק אדמו"ר שליט"א לשאוב מים שלנו עבור המצות שאופים מחר עבורו - כדי לשלוח למקומות רחוקים (ע"י הפתח של 770 מתקינים צנור, דרכו שואב כ"ק אדמו"ר שליט"א את המים שלנו). בשיצא אמר לו הרב מענטליק שיש עוד מספר דקות עד השקיעה, כ"ק אדמו"ר שליט"א נשאר להמתין ובינתיים שרו את הניגון "א-לי אתה". כ"ק אדמו"ר שליט"א נענע בשפתיו הק'. כשהגיע זמן השקיעה לקח כ"ק אדמו"ר שליט"א את הכוס ושטפו ג' פעמים, מילא ממנו ב' פעמים מים אל הכד

בהפטרה אמר "כה אמר ה' גו' כי באלה חפצתי גו'" (ולא רלג הפסוקים שבנתיים אלא אמרם בלחש ובמהירות בלי טעמים).
ב"הוא אלו קינו" שבתפלת מוסף רמו לשיר.

אחרי תפלת מנחה התיישב לאמירת ההגדה. לפני שיצא התחיל לנגן "על אחת כמה וכמה" ורמו בידו הק' להגברת השירה. ההכנות לקראת יום הבהיר י"א ניסן הן בעיצומן והתחילו ללמד את השיר החדש על פרק ע"ח.

אחרי תפילת ערבית יצא לקידוש לבנה. בשעה 9:30 נכנס להתוערות. בית-המדרש הי' מלא באורחים ובשלושים מערי השדה שהגיעו לקראת יום הבהיר.

בניגונים רמו בראשו להגברת השירה ומחא כפיו הק', הורה לכמה אנשים להגיד לחיים וחייך אליהם.

צוה לנגן ניגון מאמר ואמר מאמר ד"ה לכן אמור לבניי.

בין השיחות נגש אליו הר"ג הרב פנחס הירשפרונג ממונטריאל ומסר פתק. כ"ק אדמו"ר שליט"א עיין בו והכניסו לסוף הסידור, והורה לרב הירשפרונג לומר לחיים. גם הרב שמחה עלברג ניגש ודיבר עם כ"ק אדמו"ר שליט"א במשך מספר דקות.

צוה לנגן: ניגון הכנה, ד' בבות (כבא הרביעית פעם אחת), נייע ושוריצי, אח"כ התחיל לנגן נייעט נייעט. לאחר ברכה אחרונה אמר שיחה קצרה אודות מבצע פסח ושאר המבצעים - לקח את הסידור ואמר רוב שיחה זו בעינים סגורות כמו בעת מאמר. לאחר השיחה הורה לנגן הושיעה את עמך, ואחר כך התחיל נייעט נייעט. באמצע הניגון - לאחר שכבר בירך - הזכיר שאלו שלא ברכו שיברכו. טרם צאתו התחיל לנגן ממצרים גאלתנו. כ"ק אדמו"ר שליט"א ישב מספר דקות ומחא כפיו הק' ויצא כשהוא מרמו בידו הק' להגברת השירה. ההתוערות

בספרי נכח הרב מנחם מענדל גרליק שנוסע לארץ-הקודש. כ"ק אדמו"ר שליט"א הפריש חלה מהמצות (ביקש מעטפה, והכניס לתוכה את החלה) ושאל את הרב יקותיאל ראפ באם סידרו משלוח המצות ע"י חברת התעופה "אל על", והלה השיב בחיוב. כן שאל האם המצות יהיו (באירוק) למעלה או למטה. כן שאל את הרב ראפ האם הוא בעצמו מסדר את זה, וכשהשיב בחיוב אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "דער איינציגער בעל הבית". את הרב גרליק שאל באם נוסע לבד, ואח"כ אמר לו שימסור את המצות לוועד הרוחני דכ"פ וברך אותו שנאכל שם מן הובחים ומן הפסחים. כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר לו: "וועלן אייך געבן שכר טירחא", ונתן לו 2 שטרות של 500 ל"י והורה לו שיתועד בנה"ת. הלה איחל שלשנה הבאה נוכח שכ"ק אדמו"ר שליט"א יהי' בארץ הקודש עם בית המקדש השלישי, וכ"ק אדמו"ר שליט"א ענה: "אמן, מיט משיחין בקרוב ממש".

יום ד' ז' ניסן: אחרי תפלת מנחה ברך נוסע בנסיעה טובה ובחג הפסח בשר ושמח.

יום ה' ח' ניסן: בשעה 2:30 נסע לאוהל וחזר בשעה 10:7.

יום ו' ט' ניסן: כשכ"ק אדמו"ר שליט"א הגיע מביתו בבוקר לחצו שני אנשים את ידו הק', וכ"ק אדמו"ר שליט"א ברכם בחג הפסח בשר ושמח.

היום נודע הפירשי שכ"ק אדמו"ר שליט"א יבאר בהתועדות דמוצאי שבת: פרק ת, פסוק לד.

אהר הצהריים לא נסע לביתו.

במשך השבת שהה כ"ק אדמו"ר שליט"א בבנין 770 ולא הלך לביתו.

שבת פרשת צו, י' ניסן, שבת הגדול: בתפלת שחרית התיישב אחרי למנצח מזמור לדוד, אחרי ברוך שאמר, אחרי ברכת יוצר אור ובקריאת-התורה. קראו בספר-תורה של משיח.

ביניהם: הרב גוטניק מאוסטרלי, הרב זלמן טייבל והרב אבוחצירה.

צוה לנגן ניגון מאמר ואמר מאמר ד"ה הא לחמא עניא. בסיום המאמר, כשאמר "השתא עבדין וכו'", נעצר מבכי.

לפני חלוקת הדולרים לטנקיסטן אמר שילכו בסדר. נתן לכל טנקיסט חבילת דולרים על מנת לחלק לכל אחד שטר של דולר עבור מעות חייטים. שאל כמה ילדים באם הם טנקיסטן וענו בחיוב. אחד ניגש והי' בשמחה, וסימן לו כ"ק אדמו"ר שליט"א בידו הק' כמה פעמים לאות שמחה.

באמצע החלוקה רמו בידו הק' להגברת השירה. לכמה אנשים חייך. מסר לרב יוסף ויינברג חבילת דולרים על מנת לחלק בעזרת נשים.

צוה לנגן: ניגון הכנה, ד' בבות (בבא הרביעית פעם אחת) נייע זשוריצי, והיא שעמדה. התחיל לנגן א-לי אתה ומחא כפיו הק' בחוזק ושר כל הזמן עם הקהל.

אחרי ברכה אחרונה טרם צאתו התחיל לנגן א-לי אתה ורמו בידו הק' להגברת השירה. עלה לחדרו דרך המדרגות.

יום ג' י"ג ניסן: בשעה 3:20 נסע לאוהל. חזר בשעה 7:10.

אחרי תפלת מנחה נכנסו לנגן-ערן התחתון הרב זלמן שמעון דווארקין, הרב חודקוב והרב בנימין גורדצקי. כ"ק אדמו"ר שליט"א מכר את החמץ לרב דווארקין והרב גורדצקי הי' ערב קבלן. אח"כ נשאר הרב גורדצקי למשך רבע שעה.

על דו"ח הפעולות בימים אלו הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לענות:

"נת' ות"ת. ודבר בעתו - בין שבת הגדול לחה"פ דכימי צאתך מארמ"צ אראנו נפלאות, אזכיר עה"צ".

נוסח המברק שהואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לשלוח לאנ"ש בכל מרחבי תבל לקראת חג הפסח: "חג הפסח כשר ושמח".

נגמרה בשעה 1:35. כ"ק אדמו"ר שליט"א נסע לביתו בשעה 1:55.

יום א' י"א ניסן: כ"ק אדמו"ר שליט"א הגיע מביתו בשעה 10:15 וכעבור מספר דקות נסע למקוה. ליד המכונית פגש את הר' א. קובלקין ושאלו מדוע אינו לובש מעיל.

בשעה 1:50 נסע לאוהל. חזר בשעה 6:50 אחרי תפלת מנחה ברכו זקני אנ"ש את כ"ק אדמו"ר שליט"א בגן-ערן התחתון, ואח"כ ברך כ"ק אדמו"ר שליט"א את אנ"ש (ראה לעיל ע' 239).

לפני שנסע לביתו עמדו ליד גן-ערן התחתון כמה אנשים מניו ג'רסי, כ"ק אדמו"ר שליט"א לחץ את ידם. הם מסרו מעטפה וכ"ק אדמו"ר שליט"א הודה להם.

יום ב' י"ב ניסן: אחרי קריאת-התורה נתן כ"ק אדמו"ר שליט"א לגב' גרליק (ממילאנו, איטלי) שני מכתבים כללים - באידיש ובאנגלית, וכן ח"י דולרים כדי לתת לצדקה שם, ושנתן חלק מהם לבנה הת' לוי יצחק הנוסע אף הוא לאיטלי.

אחרי תפלת מנחה ברך את משפחת סירוטה ועוד כמה נוסעים בנסיעה טובה ובהג הפסח כשר ושמח.

אחר הצהריים לא נסע לביתו.

אחרי תפלת ערבית קרא לרב חודקוב והודיע שתקיים התוועדות בשעה 9:30.

בשעה 9:30 נכנס להתוועדות.

אחרי השיחה השני' שרו את הניגון החרש שבפרק ע"ת כ"ק אדמו"ר שליט"א רמו בידו להגברת השירה ומחא כפיו הק' בחוזק.

בין השיחות הגיעו הרב שמואל דוד רייטשיק והרב שלמה קונין שחזרו באותה שעה מוואשינגטון. כ"ק אדמו"ר שליט"א חייך אליהם והורה להם להגיד לחיים על כוס גדול.

הורה לכמה אנשים להגיד לחיים.

בענין עריכת הסדרים עבורם. כ"ק אדמו"ר שליט"א שאל היכן יערך הסדר עבור הנערות מאיראן, והלה ענה: בבית רבקה. כ"ק אדמו"ר שליט"א שאל: כנגד מכן חנה? והלה השיב: בקראון סטריט. כ"ק אדמו"ר שליט"א: איך געפין זיך אין א מצב פון חבוש בבית האסורים. הלה אמר שיוכלו לבוא למכון חנה, וכ"ק אדמו"ר שליט"א השיב: אַ גלייכע זאך זיי זאלן שטייען אויף דעם פּאַרטש. כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשו פיר - זאָל זיין - אַכט כזיתים פון מרור מה שאוכלים ילדי איראן. הלה השתומם וכ"ק אדמו"ר שליט"א הסביר: איך מיינ ניט פאַר די געפילטע פיש נאָר פאַר די כזיתים פון סדר. הלה שאל: יכולים להביא? וכ"ק אדמו"ר שליט"א שאל: ממי? והשיב הלה שמחתנו. ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א שאין צריך למהר בזה אלא שלערב יהי מוכן. הלה ביקש גם מצות עבור חולים הנמצאים בבית רפואה, וכ"ק אדמו"ר שליט"א ליקט הרבה מצות עבורם, ואחר כך לקח כ"ק אדמו"ר שליט"א גומי וקשר הכל. הלה הציע שיעשה זאת בעצמו אך כ"ק אדמו"ר שליט"א רמו לו שאין צריך לעזור ועשה זאת בעצמו. בהמשך שאלו כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר להברכה שביקש בבוקר, מדוע לא ביקש גם בעד הלבו? ואח"כ ברכו שיהי לו מוח וכוח וכו' [היום הכניס הלה מכתב לכ"ק אדמו"ר שליט"א וכתב שהוא עמל כבר מהעבודה עם יוצאי איראן ומבקש ברכה. כ"ק אדמו"ר שליט"א ענה: קוי ה' המה יחליפו כח, והפ' בזה (כ"ק אדמו"ר שליט"א כתב זאת באידיש) שהכוחות שיהודי גיט אוועק בעניני יהדות פארבייט מען מלמעלה מיט נייע כוחות וכו', וכתב עוד עניינים].

לגב' גורארי מסר בשביל מכן חנה. נתן גם לרב מרדכי מענטליק, לרב זלמן שמעון דבורקין, לרב בנימין גורודצקי, לר' מאיר הארליג, ולר' חיים ברוך הלברשטרם. לגיסו הרש"ג נתן ג' מצות. גם הרב חודקוב קיבל ג' מצות.

יום ד' י"ד ניסן: הגיע מביתו בשעה 9:30 ירד מהרכב בפינת הרחובות איסטערן פארקוויי וברוקלין בגלל שניקו את כביש השרות שליד 770. בשעה 10:35 ירד במעלית לשריפת המץ. בידי כ"ק אדמו"ר שליט"א היו הסידור והחבילה שבה החמץ. בידי המזכיר חבילת פני"ם. כ"ק אדמו"ר שליט"א זרק את החמץ לתוך הבוילר ואח"כ לקח מקל (שהוכן שם) וסידר שהאש תבער יותר טוב, אמר את היהי רצון ועלה בחזרה דרך המעלית.

בשעות הבוקר נודע שחלוקת המצות תיערך השנה כאשתקד, והחלוקה תהי ע"י חברי הכולל.

בשעה 3 נכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א לתפלת מנחה (בזאָל למעלה) כשהוא לבוש בסירטוק המשי. ישב במקום בו יושב בימות החול (בפינה מזרחית צפונית). בעת חזרת הש"ץ עיין בקונטרס שהי מונח בסוף סידורו. בשעה 3:30 החלו להביא את המצות מהמאפי'. הממונים וחברי המזכירות הכניסו את החבילות לתוך החדר, כ"ק אדמו"ר שליט"א הפריש חלה וכעבור רבע שעה החל לחלק את חבילת המצות.

כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן חבילת מצות לאלה שעורכים סדרי פסח במקומות שונים. אח"כ שאל האם כל הנוסעים כבר קבלו, ואז נתן לחברי הכולל ובראשם ראש הכולל הרב העלער. כמו כן קבלו חברי המזכירות (לרב שלום מענדל סימפסון, שקיבל מקודם שתי חבילות עבור מקומו בברייטאן-ביטש, אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: ועכשיו קה מצה עבורך. להרב יהודה קרינסקי נתן עוד חתיכה ואמר שזה עבור בתו הכלה) והרופאים.

אח"כ נכנס הרב יעקב יהודה העכט לחדרו הק. היו שהתקרבו לשמוע וכ"ק אדמו"ר שליט"א עשה בידו הק בתנועת ביטול ואמר: "אַלץ ווילן זיי הערן". כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לו מספר חבילות עבור הסדר שיערכו עם האיראנים, ודיבר אתו

וענה בחיוב. כשסיים את הברכה (נוסח הברכה לעיל בע' 264). ותרגמו ענו השומעים בהברה ספרדית: אמן כן יהי רצון, וכ"ק אדמו"ר שליט"א חזר אחריהם גם בהברה ספרדית: אמן כן יהי רצון. אח"כ התחיל לנגן "ושמתת" והורה בידו הק' להגברת השירה. בצאתו משם ראה חדר (שעליו שלט "ישראל בטח בה") ושאל האם יש שם נש"ק. הרב יעקב כץ שנלווה לכ"ק אדמו"ר שליט"א שאל האם אלו כל הילדים מאיראן, וכ"ק אדמו"ר שליט"א השיב: זהו רק ההתחלה. הלה אמר שצריך לפרסם שכ"ק אדמו"ר שליט"א ביקר אותם, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: איך פארלאָן זיך אויף עם (היינו על הרב העבט), ופנה אל הרב העבט ואמר: נו? והלה אמר שעשה מעט פרסום.

אח"כ נכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א למטבח של הישיבה בבנין 1414 בפנינת קינגסטון ופרעזידענט. כ"ק אדמו"ר שליט"א ביקר בכל החדרים: בחדר הבישול (איחל גוט יום טוב לגב' מוסיא), בחדר שנוטלים בו ידים, בחדר שבו מאכסנים את הפירות. הביט על הקערות שהתמימים ערכו לעצמם, אח"כ נעמד בין השולחנות ובירך אותם (נוסח הברכה לעיל בע' 265).

בדרך ליציאה אמר לגיטו הרש"ג יישר כח. לפני שיצא פנה לר' מיכאל ליפסקר (האחראי על מטבח הישיבה במשך ימות השנה) ואמר לו: זה הרי תחת הבעלות שלך. ר' מיכאל השיב: בימי חג הפסח הם מסתדרים לבר, וכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר בחיוך: אתה הרי עומד על גביהם. כשיצא שאל היכן הכהן הגדול מאחיו (הכוונה לרב יעקב כץ).

משם המשיך כ"ק אדמו"ר שליט"א ברחוב פרעזידנט לבנין של "פרי" שבו עורכים סדר עבור משפחות שיצאו מרוסי' בשנים אחרונות. כשנכנס שאל מדוע השולחן ריק. כ"ק אדמו"ר שליט"א ביקר בכל החדרים ואח"כ בירך בשפה רוסית וחלק בידיש ותרגמו זאת לרוסית (נוסח הברכה

כשנתן לרב אברהם שמטוב הבילת מצות עבור פילדלפיה, אמר לו "יישר כח עבור ההזמנה (לכית הלבן) ובוראי יכתוב את הפרטים בחול המועד או אחרי פסח".

בעת החלוקה איחל כ"ק אדמו"ר שליט"א לכל אחד: "א כשין אין א פריילעכן פסח". חברי הכולל עמדו על הבימה בזאל למטה וחלקו לכל אחד שתי חתיכות מצה.

ליל פסח: בשעה 7:10 נכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א לתפלת ערבית. בימי החג כשהחונים הנעימו את התפלה בשירה וזמרה, הורה כ"ק אדמו"ר שליט"א בידו הק' לשירה.

אחרי התפלה נתן כ"ק אדמו"ר שליט"א מצה לרב קורנובסקי ולרב זלמן טייבל, וכן לאלו שעזורים בביתו: ר' שלום דובער גאנזבורג, ר' מנחם מענדל גאנזבורג, ר' ח.ס.ד. הברשטאם ובנו, הת' מנחם מענדל נוטיק (נתן לו עוד חתיכת מצה עבור הכלה). נתן גם לר' גרשון בער יעקובסון (עורך ה"אלגעמיינער זשורנאל") ואמר לו שעניינו של פסח הוא פה סח און נאָכמער כתיבה (בעיתון), ופסח הוא ענין מלכתחילה אריבער ושכן יהיו אצלו כל העניינים. כ"ק אדמו"ר שליט"א הורה לו על השיחות שמרפיס בעתון, וכן ברך אותו בהצלחה.

הביקורים בסדרי פסח: בתחילה פנה כ"ק אדמו"ר שליט"א ללכת לבקר בבנין "ופרצת" שברחוב קינגסטון שבו ערכו הסדר ילדי "יוצאי פרס". כשעלה במדרגות אמר "מען גייט מחיל אל חיל". כ"ק אדמו"ר שליט"א ביקר בכל אורך האולם ובמטבת. בפנינת המטבח עמד בחור לבוש בסינר וכ"ק אדמו"ר שליט"א חייך לעברו חיוך רחב. אח"כ נכנס לעוד חדר וחזר לאולם והביט על הקערות שהילדים ערכו לעצמם. לפני שכ"ק אדמו"ר שליט"א התחיל לברכם שאל האם יש מי שיכול לתרגם לפרסית, והרב יעקב יהודה העבט הראה על הת' הרצל אילוליאן. כ"ק אדמו"ר שליט"א שאל האם מבין גם אידיש

כך בברכת א' כשרץ און א פרייליכען פסח
ובשמיעת בשורות טובות. ליד ביתו בירך את
המלווים בפסח כשר ושמח ובשמיעת
בשורות טובות.

יום ה' א' דחג הפסח: הגיע מביתו בשעה
9:30.

במשך התפילה עיין בקונטרס שבסוף
סידורו. ב"אתה בחרתנו" וב"הוא אלוקינו"
רמו לשיר, אחרי ברכת כהנים אמר לכהנים
יישר כת.

כשכ"ק אדמו"ר שליט"א הלך לביתו,
בשעה 3, עצרה אותו ברחוב ברוקלין בעלת
תשובה מקליפורניא ובקשה להיות בעת
הסדר אצל הרבי. כ"ק אדמו"ר שליט"א
השיבה (באנגלית) שאין זה מקובל. חזר
בשעה 4.

כשכ"ק אדמו"ר שליט"א חזר מביתו עמדו
ילדים ע"י הזאָל ושרו, ורמו בידו הק'
להגברת השירה.

נכנס לתפלת מנחה בזאָל למעלה. בעת
התפלה רמו לשיר ב"אתה בחרתנו". אחרי
התפלה התחיל לשיר ושמחת ורמו בידו הק'
להגברת השירה.

בהלל שאחר ערבית התחיל הש"ץ כמה
ניגונים וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד את
השירה.

אחרי תפלת ערבית התחיל לשיר "על
אחת כמה וכמה".

אחרי התפלה נתן כ"ק אדמו"ר שליט"א
חתיכות מצות לר' חס"ד הלברטשאם אמר
שיביא את בנו, ולר' חיים ברוך הלברטשאם
מסר חתיכת מצה עבור הת' מנחם מענדל
נוטיק וכן עבור ר' שלום דובער גאנזבורג ור'
מנחם מענדל גאנזבורג.

לאחר כמה דקות, בשעה 8:20, נפתחה
הדלת של גן-עדרן התחתון וכ"ק אדמו"ר
שליט"א עמד בפתח ר' מאיר הארליג נגש
ושאל למי לקרוא ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א
לקרוא למזכיר הרב גרונו, וכשהגיע אמר לו

מתורגם לאידיש נרפס לעיל ע' 267, ויצא
מוגה גם בשפה הרוסית).

לפני שיצא פגש את הרב צינמן ושאלו
באם עורך כאן את הסדר. כשהלה השיב
בשליחה אמר לו כ"ק אדמו"ר שליט"א: בודאי
אתה עוזר להם בקושיות או בתירוצים. כ"ק
אדמו"ר שאל מי נוהג כאן את הסדר
וכשהראו על אחד הת' שאל כ"ק אדמו"ר
שליט"א: איינער אַליין? והראו על ת' נוסף.
כ"ק אדמו"ר שליט"א שאל אם מתרגמים את
ההגדה לרוסית. בצאתו שאל האם זהו ארון
הקודש וענו בחיוב, ובירך: א' כשרץ און
פרייליכן פסח.

משם המשיך כ"ק אדמו"ר שליט"א
ל"מכון חנה" הנמצא כמה בתים אחר כך
באותו רחוב בקומה התחתונה ערכו הבנות
הבעלות תשובה סדר לעצמם (הסדר עורך
אתם הרב משה פלר). כ"ק אדמו"ר שליט"א
ביקר בכל החדרים כשניסה לפתוח דלת,
אמרה הגב' גנזבורג שיש שם דברי המץ,
וכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר שלא כדאי
להזכירו בפסח. אח"כ ברך אותן (נוסח
הברכה לעיל ע' 268).

לפני שיצא אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א
לרב משה פלר: "מסתמא וועט דער זון פרעגן
די קשיות און דו וועסט ענטפערן די תירוצים
און עס זאָל זיין בהצלחה רבה".

בקומה העליונה עמדו הבנות שיצאו
מאיראן - העורכות את ליל הסדר בבית
רבקה. כשכ"ק אדמו"ר שליט"א עלה למעלה
ברך את הבנות שיצאו מפרס (נוסח הברכה
לעיל ע' 269). את הברכה תרגם הת' ה.
אילוליאן. כשסיים לתרגם אמר כ"ק אדמו"ר
שליט"א: אמן כן יהי רצון.

כשיצא אמר לרב העכט: "נו, מען האָט
שוין ג'ענדיקט מיט עבודת הכלל? א' כשרץ
און פרייליכן פסח".

לפני שכ"ק אדמו"ר שליט"א המשיך
לביתו, בפנינת רחוב ברוקלין אמר שילוו את
הר' חודקוב עד לביתו, וברך את הרב יעקב

הנוכחים ונעשים ועד אשר - כימי צאתך מארמ"צ אראנו נפלאות, אזכיר עה"צ".

יום ב' ג' רחול המועד, י"ט ניסן: כ"ק אדמו"ר שליט"א הגיע מביתו בשעה 10 לערך. נכנס לתפלת שחרית קצת באיחור. אחרי ברוך שאמר ואחרי ברכת יוצר אור ישב. ב"אתה בחרתנו" שבתפלת מוסף רמו לשיר.

אחרי התפלה הכריז הרב יעקב כץ אודות הכינוס תורה לבני הישיבה שיתקיים בבנין 1414 במטבח הישיבה, ואח"כ ברך את הקהל בברכת כהנים. כשסיים לברך התחיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לשיר "ושמחת".

אחרי תפלת מנחה הורה כ"ק אדמו"ר שליט"א לגבאי הרב משה פנחס כץ להכריז אודות הכינוס. הלה לא הבין באיזה כינוס מדובר, וכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר: כינוס תורה. כשסיים להכריז אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א בחיוך רחב: מען האָט דאָך ניט אויסגערופן אז אַלע זיינען געלאָרען (צו קומען).

על יד גן-עדן התחתון ברך נוסע בנסיעה טובה ובחג הפסח כשר ושמח.

אחר הצהריים נסע לביתו למשך שעה וחצי.

יום ג' ד' רחול המועד, כ' ניסן: אחרי תפלת שחרית הכריז הרב יעקב כץ (כרגיל) ואח"כ ברך את הקהל בברכת כהנים. כשסיים לברך התחיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן "ושמחת" ורמו בידו הק' להגברת השירה.

תפלת מנחה התפללו (בשעה הרגילה) בשעה 3:15. אחרי תפלת מנחה נכנס הרב יעקב כץ לגן-עדן התחתון ודיבר עם כ"ק אדמו"ר שליט"א.

אחר הצהריים נסע לביתו למשך שעה.

יום ד', שביעי של פסח: ב"אתה בחרתנו" וב"הוא אלוקיננו" רמו לשיר. אחרי ברכת כהנים אמר לכהנים "יושר כח".

שלא יחכו עברו כי ילך בעוד חצי שעה, ונתן לו מצה עבור ר' גרשון בער יעקבסון.

הלך לביתו בשעה 9:20.

יום ו' ב' רחג הפסח: במשך התפילה עיין בקונטרס שבסוף סידורו. ב"אתה בחרתנו" וב"הוא אלוקיננו" רמו לשיר. אחרי ברכת כהנים אמר לכהנים יישר כח.

הלך לביתו בשעה 3 וחזר בשעה 4.

בתפלת מנחה רמו לשיר ב"אתה בחרתנו". אחרי התפלה התחיל לשיר "ושמחת".

אחרי התפלה הכריז הגבאי אודות שלום זכר שמתקיים באותו ערב, וכ"ק אדמו"ר שליט"א המתין שיכריז על עוד שלום זכר, וכשלא עשה זאת הגיב כ"ק אדמו"ר שליט"א בראשו הק' בתנועת תמיחה.

שבת א' רחוקה"מ, י"ז ניסן: ב"אתה בחרתנו" וב"הוא אלוקיננו" רמו לשיר.

בחגים ובשבת ישב כ"ק אדמו"ר שליט"א אחרי ברכת יוצר אור ובקריאת התורה.

מיד אחרי תפלת ערבית נסע לביתו.

יום א' ב' רחוקה"מ, ח"י ניסן: אחרי תפלת שחרית הכריז הגבאי אודות לימוד ליקוטי לוי"צ ב"ספריית לוי יצחק" שברחוב קינגסטון, ואודות אסיפת השלוחים שהגיעו מערי השדה.

אחר הצהריים נסע לביתו למשך שעה.

תפלת ערבית מתפללים בשעה 7:15. אחרי התפלה נגש אחד לכ"ק אדמו"ר שליט"א ולחץ את ידו הק' ונשקה.

בימי חול המועד רגיל כ"ק אדמו"ר שליט"א להיכנס לתפלות מנחה וערבית בזאל למעלה, ויושב במקומו בשבת (בפינה הדרומית מזרחית).

על דו"ח הפעולות בימים אלו הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לענות:

"נת' ות"ח. ודבר בעתו - בימי חה"פ

אלו שהם אחרי הבדלה, כדי שלא יפרשו מן הצבור. הורה לכמה אנשים לשתות את הד' כוסות. הורה למר צאצקעס שינגן עך טיא וימלאק (אחד מי יודע) וכ"ק אדמו"ר שליט"א מחא כפיו הק'.

צוה לנגן: ניגון הכנה, ד' כבות (בבא רביעית פעם אחת), נייע זשוריצי. הורה לרב טלעשווסקי להכריז אודות הסדר.

אחרי ברכת המזון נתן לרב מענטליק את המצות, היין והמים עבור הכינוס תורה, ואמר לו להכריז שהכינוס יתקיים מחוץ. הלה הכריז שיתקיים למחרת בשעה 12 וכ"ק אדמו"ר שליט"א שאל בחיור: איפה? והכריז שבבית המדרש דכ"ק אדמו"ר שליט"א.

תפלת ערבית. אחרי התפלה עשה הבדלה ואח"כ התחיל לחלק כוס של ברכה. לעסקנים נתן בקבוק יין, בניגונים של כוס של ברכה רמו בידו הק' להגברת השירה. הרבה דברו עם כ"ק אדמו"ר שליט"א, הרבה בקשו ברכות. קבוצה שהביא הרב שלום דובער העכט מקווינס לחצו ידי כ"ק אדמו"ר שליט"א ונשקו את ידו הק'. כשילדי פרס קבלו כוס של ברכה רמו בידו הק' להגברת השירה. כשהגיע געגערמאן אמר לו כ"ק אדמו"ר שליט"א: מדוע באתם כל כך מאוחר? אַז איר נעמט אידישע וויין וועט איר זיין בשמחה וועט איר רעדן פרייליכער, שרייבן פרייליכער וועל איך וואָס לייען (די ארטיקלען). זיין פרייליכער. מען דאַרף זיין פרייליך, באלד קומט דער טאָג ואמר לו שיבוא גם להבא לקבל כוס של ברכה. אחרי ברכה אחרונה התחיל לנגן כי בשמחה תצאו. ההתוועדות התלה לפני השקיעה והסתיימה בשעה 11 [נוסח אחר: 11:30]. חלוקת כוס של ברכה הסתיימה בשעה 12:50.

יום ד' כ"ג ניסן, אסרו חג: בנאל למעלה התקיים הכינוס תורה. כ"ק אדמו"ר שליט"א הלך לביתו בשעה 9:40.

שבת פרשת שמיני, כ"ד ניסן, מבה"ח איור: כ"ק אדמו"ר שליט"א הגיע מביתו

הלך לביתו בשעה 3.

אחרי התפלה הכריז הגבאי אודות התהלכה שתתקיים אחר הצהריים, שלכן יתפללו תפלת מנחה בשעה 5.

אחרי תפלת מנחה יצאה התהלכה לשכונת פלטבוש, איסט-פלטבוש, קנרסי, כדי לחזור חסידות בכתי כנסת. כ"ק אדמו"ר שליט"א יצא לפתח 770 וליווה את ההולכים. פצחו בשירת הנצחון "נאפוליונס מארש" וכ"ק אדמו"ר שליט"א מחא כפיו הק'.

כ"ק אדמו"ר שליט"א נכנס לתפלת ערבית בזאל למטה כשרק קהל קטן נוכח בעת התפלה. הלך לביתו בשעה 9.

יום ה', אחרון של פסח: ב"אתה בחרתנו" וב"הוא אלוקינו" רמו לשיר. אחרי ברכת כהנים אמר לכהנים "יישר כח".

אחר הצהריים הלך לביתו בשעה 3 למשך שעה וחצי. נכנס לתפלת מנחה בשעה 6.

בשעה 6:35 נכנס להתוועדות. נטל ידיו הק'.

צוה לנגן "אתה בחרתנו". אחרי השיחה הראשונה הורה לרב מרדכי מענטליק שימלא כוסו ביין, וכין השיחות הבאות הורה לו עוד ד' פעמים למלאות את כוסו ביין. בסוף השיחה השני' הזכיר את המנהג לשתות ד' כוסות בסעודת משיח. צוה לנגן ניגון מאמר ואמר מאמר ד"ה כימי צאתך. בסיום שיחה הב' שאחרי המאמר, הפליא במעלת הבעלי תשובה מצרפת שלא התפעלו וכו', ובסוף השיחה הורה להם להגיד לחיים ולשיר את "האדרת והאמונה" - "הניגון שלהם". בהמשך לכך דיבר אודות "ילדי פרס" ובסוף השיחה הורה להם להגיד לחיים, ואח"כ שרו "יגדל אלקים חי" עם לחן פרסי, ומחא כפיו הק'. אח"כ אמר שצריך לשיר משהו גם עבור יהודי רוס, והתחיל לנגן נייעט נייעט ומחא כפיו הק'. אח"כ אמר שיחה בתור השתתפות בהכינוס תורה. בסוף ההתוועדות אמר שמי שלא שתה את הד' כוסות שישתה, אפילו

אחר הצהריים נסע לביתו בשעה 4:30 וחזר בעבור חצי שעה.

בשעה 8 החל כ"ק אדמו"ר שליט"א לקבל ליחידות (חלקו את ימי היחידות ליומיים - היום ומחר - בגלל האורחים הרבים שהגיעו לקראת חג הפסח). נכנסו האורחים, חתנים וחתני בר מצוה. כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לכל אחד ואחת שטר של דולר כדי לתת לצדקה - לאורחים במקום יעדס, לחתנים וכלות ביום חתונתם.

את אחד הנכנסים, זוכה בגורל, שאל כ"ק אדמו"ר שליט"א האם קיבל סך 30 דולר לרגל זכייתו בגורל, וכשהשיב בשלילה צלצל כ"ק אדמו"ר שליט"א למוזכיר הרב גרונו וכשנכנס שאלו מדוע לא נתן להנ"ל. בהמשך הזכיר כ"ק אדמו"ר שליט"א במשך ג' פעמים לנכנס שיקח את הממון בערו.

את השלוחים מצפת ומירושלים שאל כ"ק אדמו"ר שליט"א וואו זיי האַלטן עם "יורה יורה" ו"ירין ידין".

לאחר שאמר שסובל מכאבי ראש (מיגרנות) כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א על פתק: Nicana ואמר שאינו יודע אם כתב בדיוק.

לאברך מארגנטינא אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א שיחזור לכפר חב"ד ללמוד. להלה יש אח הלומד בכפר חב"ד שהבוקר קיבל מענה בכתב לחזור ללימודים, ואמר האברך שהכוונה לאחיו. אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: אין שטוב דארף מען אויך לערנען. אחר כך נכנס האח הלומד בכפר חב"ד וכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר לו שכבר ענה לו בבוקר.

בשעה 11:30 הסתיימה היחידות. אח"כ נכנס לתפלת ערבית, אחרי התפלה נסע לביתו.

יום ב' ב"ו ניסן: כשכ"ק אדמו"ר שליט"א הגיע מביתו לקריאת-התורה עצרה אותו אשה ובקשה ברכה. ליד פתח של 770 עצר אותו אחד שמסר לו פתק.

בשעה 7:55 פנה לכיון הזאל והביט לתוך הזאל, אח"כ נכנס לחדר השני דרך הפרוזדור והביט לתוך הזאל, אח"כ נכנס לחדרו.

בשעה 8:30 נכנס לאמירת תהילים. לתפילת שחרית נכנס בשעה 10:30. ב"הוא אלוקיננו" שבתפלת מוסף רמו לשיר.

אחר הצהריים כשכ"ק אדמו"ר שליט"א חזר מביתו אמר לרב ולדמן את הפירש"י שיבאר בעת ההתועדות דמוצש"ק: המשך וסיום למה שדובר בעת ההתועדות דאחש"פ "הודה ולא בוש", ולמה רש"י לא מבאר זה שנמנו בתורה החיות גמל, שפן וארנבת וכו'.

אחרי תפלת מנחה התיישב ללמוד פרק א מפרקי אבות.

אחרי תפלת ערבית ברך את הרב מיפעי והרב מעטוף בהצלחה ובקיץ טוב ומבורך. נסע לביתו למשך רבע שעה.

בשעה 9:30 נכנס להתועדות. אמר ב' שיחות ואח"כ צוה לנגן ניגון מאמר ואמר מאמר ד"ה ויהי ביום השמיני.

בניגונים רמו בראשו להגברת השירה ומחא כפיו הק'. הורה לרב אבוחצירה להגיד לחיים וחייך אליו.

צוה לנגן: ופרצת, ערצו עצה, הושיעה את עמך. אח"כ התחיל לנגן נייעט נייעט ומחא כפיו הק'.

אחרי ברכה אחרונה נתן את המזונות לרב מענטליק עבור המשך הכינוס תורה שיתקיים למחרת. טרם צאתו התחיל לנגן כי בשמחה תצאו. בדרך דיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א עם מר שיפמן, סגן ראש עיריית ת"א, והלה לחץ ידי כ"ק אדמו"ר שליט"א.

יום א' כ"ה ניסן: אחרי תפלת מנחה ברך נוסעים שנוסעים לצרפת בנסיעה טובה ובשמיעת בשו"ט.

על ההודעה שהכינוס תורה (מאסרו חג) נמשך גם ביום א' הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לענות: "נכון במאד ויהא בשעה טובה ומוצלחת".

נסע לביתו בשעה 10:35.

יום ד' כ"ח ניסן: כשכ"ק אדמו"ר שליט"א הגיע מהבית בבוקר ברך את הרב ש. גורארי והרב ש. פליישמן בנסיעה טובה ובשמיעת בשורות טובות והצלחה רבה.

אחרי תפלת מנחה ברך כמה נוסעים לצרפת בנסיעה טובה (כן אמר בשפת הצרפתית) ובשמיעת בשורות טובות.

אחר הצהריים כשכ"ק אדמו"ר שליט"א חזר מביתו נגש ילד לכ"ק אדמו"ר שליט"א ואמר שהמורה שלו מרביץ לו. כ"ק אדמו"ר שליט"א שאלו: פארוואס? ואחר כך שאל את שמו (של הילד) ושם התלמוד-תורה, וכשילד ענה "ליובאוויטש" שאלו כ"ק אדמו"ר שליט"א: אהלי תורה או אושען פארקוויי? וענה הילד אושען פארקוויי. כ"ק אדמו"ר שליט"א שאל את שם המורה ואמר: איך וועל שוין מיט עם רעדן. אח"כ פנה לאמו של הילד ואמר לה: איר זאלט פון עם האבן א סאך נחת. נתן לילד כסף ואמר לו לשים בקופה.

יום ה' כ"ט ניסן: על דו"ה הפעולות בימים אלו הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לענות: "נת' ות"ת. ודבר בעתו - בסמיכות לימי חה"פ הנזכרים ונעשים ועד אשר בימי צאתך מארמ"צ אראנו נפלאות, אזכיר עה"צ".

בשעה 2:55 נסע לאוהל ובשעה 7:05 חזר מהאוהל (כחצי שעה לפני זמן הרגיל).

אחרי תפלת מנחה ברך את הרב י. לדיוב בנסיעה טובה ובשמיעת בשו"ט.

יום ו', אדר"ח אייר: אחר הצהריים לא נסע לביתו.

אחרי תפלת מנחה ברך את הרב ראזנשיין והרב קרמר ועוד כמה נוסעים בנסיעה טובה ובשמיעת בשורות טובות.

בשעה 8 החל כ"ק אדמו"ר שליט"א לקבל ליחידות. נכנסו האורחים שלא נכנסו אמש, כן נכנסו חתנים. נתן לכאו"א שטר של דולר כדי לתת לצדקה.

לאחר מכולל חב"ד אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א שאם יעשה שטורעם אודות כולל חב"ד אזי ידבר כזה בעת ההתוועדות במוצאי שבת.

היחידות הסתיימה בשעה 10:15. אח"כ נכנס לתפלת ערבית. נסע לביתו בשעה 11:30.

יום ג' כ"ז ניסן: אחרי תפלת מנחה ברך את הרב פרוס והרב ב. זילברשטרום ועוד כמה נוסעים בנסיעה טובה ובשמיעת בשורות טובות.

כן אמר שאלו שלא קבלו דולר ביהודות יקבלו ע"י המזכירות וזו לא אשמתם.

אחר הצהריים נסע לביתו למשך שעה וחצי. כשחזר מביתו דבר עמו אחד ליד המכונית כחמש דקות.

תפלת ערבית בשעה 9:30. אחרי התפלה עמדו ליד גן-עדן התחתון השלוחים התמימים שנוסעים להמשיך לימודיהם בקראקאס ובסיאטעל. כן עמד שם הרב מ. לזין וכ"ק אדמו"ר שליט"א שאלו באם קיבל את הכסף. כשענה בחיוב ברך אותו כ"ק אדמו"ר שליט"א בהצלחה רבה.

על הדו"ח של תלמידים השלוחים אודות האסיפה שהתקיימה בחול המועד פסח הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לענות: "הנדבר בהאסיפה ע"ד מדת הקיום בפועל דהחלטות דאשתקד?".